

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **M. R.**,
ukaranej za czyny z art. 92 § 1 k.w. w zw. z § 16 z.s.d.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2024 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranej,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu
z dnia 6 grudnia 2023 r., II W 558/23,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Brzegu z dnia 6 grudnia 2023 r., II W 558/23, M. R. została uznana za winną czterech wykroczeń z art. 92 § 1 k.w. w zw. z § 16 z.s.d., za które wymierzono jej karę nagany. Przedmiotowy wyrok nakazowy nie został zaskarżony i uprawomocnił się.

Kasację od tego wyroku nakazowego wniosł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości, na korzyść ukaranej i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 k.p.w., poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że występują przesłanki do rozpoznania sprawy obwinionej w postępowaniu nakazowym, skutkiem czego M. R. została uznana za winną i ukarana za popełnienie wykroczeń kwalifikowanych z art. 92 § 1 k.w., polegających na niedostosowaniu się, jako kierująca samochodem osobowym, do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich i rowerów”, podczas gdy okoliczności popełnienia zarzucanych obwinionej czynów i jej wina, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego budziły wątpliwości, albowiem z załączonych do wniosków o ukaranie materiałów wynika, że obwiniona posiadała stosowne upoważnienie, wydane przez uprawniony organ administracyjny, do wjazdu w strefę zakazu i parkowania na czas do 15 minut, gdzie z uwagi na potrzebę procesowej weryfikacji okoliczności związanych z czasem, przez który obwiniona parkowała pojazd, zastosowanie trybu nakazowego było niedopuszczalne”. Skarżący wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Postępowanie nakazowe jest zatem instytucją, której stosowanie zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków – takich, gdy zebrany materiał dowodowy jest tak jednoznaczny, że nie nasuwa żadnych zastrzeżeń co do winy i okoliczności popełnienia zarzucanego czynu. Warunkiem koniecznym wydania wyroku nakazowego w sprawie o wykroczenie jest więc brak jakichkolwiek wątpliwości zarówno odnośnie do sprawstwa danego czynu, jak i winy obwinionego, co powinno wprost wynikać z materiału dowodowego załączonego do wniosku o ukaranie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 lutego 2024 r., V KK 524/23; z dnia 29 grudnia

2023 r., I KK 275/23). W tej sprawie opisany powyżej poziom braku wątpliwości co do sprawstwa i winy nie zaistniał, a więc nie było możliwości wydania wyroku nakazowego.

Wątpliwości co do sprawstwa i winy obwinionej istnieją na kilku płaszczyznach. Po pierwsze, M. R. nie przyznała się do popełnienia żadnego z zarzucanych jej wykroczeń (k. 9, 24, 43, 56) i każdorazowo wyjaśniała, że w czasie i miejscach wskazanych w zarzutach, jako kierująca pojazdem, wjeżdżała na ulicę D. w B. i parkowała pojazd na wysokości kantoru wymiany walut. Robiła tak ze względów bezpieczeństwa, ponieważ przywoziła pieniądze do kantoru. M. R. zaznaczała zarazem, że posiadała stosowne upoważnienie do okresowego parkowania przy ul. D., które wykladała za przednią szybę pojazdu, a także, iż przebywała w kantorze jedynie określoną chwilę (k. 9, 24, 43, 56).

Po drugie, do każdego z czterech wniosków o ukaranie załączono kopię wydanego przez Urząd Miasta w B. upoważnienia nr 88/2014 z dnia 22 września 2014 r., zgodnie z treścią którego „na podstawie niniejszego upoważnienia osoba posługująca się nim ma prawo wjechać i zaparkować na czas rozładunku dostawy w miejscu wskazanym kolorem żółtym na rysunku obok. Dopuszczalny czas postoju: czas dostawy, nie dłużej niż 15 min. Upoważnienie wydane dla dostarczających towary do: Kantoru Wymiany Walut „B.” przy ul. D. na wniosek Pani B. B. Upoważnienie należy umieścić w widocznym miejscu za przednią szybą pojazdu” (k. 13, 28, 45, 60).

Po trzecie, załączone do akt sprawy fotografie (k. 7, 22, 37, 54) nie są wystarczającym dowodem dla ustalenia popełnienia wykroczeń. Jak trafnie wskazano w kasacji, zdjęcia wykonane przez zawiadamiającego K. T. dowodzą jedynie tego, że pojazd, którym poruszała się M. R. – w dniach wskazanych w wyroku nakazowym jako czas popełnienia wykroczeń – został zaparkowany przy ul. D. w B. Nie świadczą jednak o tym, jak długo trwał ten postój i czy miał on miejsce z przekroczeniem granic wynikających z opisanego powyżej upoważnienia. Ponadto, na części z nich widać, że za przednią szybą zaparkowanego pojazdu obwinionej znajduje się wyłożona kartka, którą mogło stanowić ww. upoważnienie.

Po czwarte, ewentualnego przekroczenia czasu dopuszczalnego postoju nie potwierdzają także informacje pochodzące od zawiadamiającego K. T. Przesyłając

do Straży Miejskiej w B. liczne zdjęcia nie wskazywał on jak długo pojazd użytkowany przez obwinioną stał zaparkowany przed kantorem wymiany walut (k. 6, 21, 36, 53). Składając natomiast zeznania w charakterze świadka podnosił jedynie, że obwiniona „udała się do kantoru wymiany walut i po kilkunastu minutach odjechała z powyższego miejsca” (k. 12, 27, 59) oraz „po przyjeździe Pani kierująca pojazdem udała się na kilkanaście minut do kantoru” (k. 41).

W tym stanie rzeczy niewątpliwie istniały wątpliwości co do winy i sprawstwa obwinionej, co uniemożliwiało skorzystanie przez Sąd *meriti* z trybu nakazowego. Sąd Rejonowy powinien skierować sprawę na rozprawę celem przeprowadzenia postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia, czy M. R. rzeczywiście nie dostosowała się do wyjątku od zakazu ruchu, przewidzianego dla ulicy D. w B. i wbrew posiadanemu upoważnieniu parkowała samochód przez czas przekraczający 15 minut. Ustalenia w tej sferze były niezbędne do stwierdzenia czy obwiniona wyczerpała swoim zachowaniem znamiona zarzucanych jej wykroczeń.

Wydanie wyroku nakazowego pomimo braku bezspornego ustalenia, że wina i okoliczności nie budzą wątpliwości, stanowiło rażące naruszenie art. 93 § 2 k.p.w., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi stosowne postępowanie dowodowe celem ustalenia czy obwiniona dopuściła się zarzucanych jej wykroczeń, a następnie rozstrzygnie w przedmiocie jej odpowiedzialności wykroczeniowej.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[ms]